

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O. MONDAY MORNING, JULY 8, 1940

LETO XLIII. — VOL. XLIII.

Angleži bombardirali italijansko vojno rodovje. Mobilizacija se nadaljuje

**Spešen napad ob libijski obali. Angleži bombar-
dirajo poškodovane francoske bojne ladje.
Italijansko letališče v Cataniji na Sicily v raz-
valinah.**

London, 6. julija. — Angleška
Črna armada si je izbrala dva
obena. Napadla je itali-
jansko in francosko mornarico v
likopoteznih napadih.

Admiralitet poroča o prav-
nem napadu na italijanske
bojne ladje v Tobruku v Libiji
na francosko pristanišče

an, da uniči še ostanek fran-
coske mornarice. Na obali
na onemogoči vsako akcijo,
ridno bi slučajno padlo v roke so-
p. raznika. Druga angleška zra-
na armada se je obrnila na veli-

italijansko letališče pri Cata-
ni na otoku Sicily, kjer je pu-
stila za seboj le razvaline in po-
mašice.

Napad se je izvršil tako nena-
ma, da zlasti Italijani niso
čeli časa, da bi poslali v akcijo
ambna sredstva. Iz tega vi-
dno, da je angleško zračno
stvo dobro izvežbano in je
otično vodstvo res v pravih
neah.

iz Vichy, sedeža francoske
de poročajo, da je šest bomb
delo zadnjjo sredo poškodova-
bojno ladjo Dunkerque in jo
aj uničilo popolnoma.

Anglija stavi svoje zadnje na-
ilija in Nemčija bosta razpravljali o zunanji politiki

Rim, 6. julija. — Uradni kro-
poročajo, da bo konferenca v
plinu, katere se bo udeležil ju-
tudi italijanski zunanji mini-
grof Ciano, razpravljala
de stališča, katero bo osiše-
zelo in pa druge mednarodne
eve. Domnevajo, da bo tudi
lija podprla nemško izjavo
odgovor na noto Združenih
av, katere je bila poslana dr-
nemu departamentu v Wash-

tonu zadnji četrtak.
Obe državi namreč smatrata
roe doktrino kot najbolj va-
problem, ki bo nastal, ako bi
angleška vlada preselila v Ca-
do. Poleg tega je še odprto
i balkansko vprašanje o ozi-
n na Ogrsko in Bulgarijo, ki
stavitva svoje zahteve na rišča.

**Demokrati bodo volili
Willkie-ja**

Washington, 6. julija. — De-
kratski senator E. D. Smith
žuje Caroline je danes pro-
val, da bodo milijoni "pra-
" demokratov glasovali za re-
likanskega kandidata. Trdil
da je on sam "pravi" demo-
in se je že naveličal biti pri
vem dealu."

Senator Smith je gromovit
protnik tretjega termina in
i, da je republikanska stranka
redila prav bistroumno potezo
hiladelphiji, da je imenovala
šega demokrata za svojega
ndidata.

**Argentinijska odslovila
nacije**

Buenos Aires, 4. julija. —
ini departament je naznanil, da
nemški instruktorji dovršili
jo nalogo pri armadi in da
hoče pogodbe ne bodo obnov-
ne. Očitno se država za-
ni nevarnosti pete kolone
ji armadi.

**Senator Wheeler pred-
sedniški kandidat**

Bojevit demokrati senator
Burton K. Wheeler je v svojem
dramatičnem nastopu na kon-
venciji "Townsendovcev" izja-
vil, da je kandidat za predsedni-
ka, četudi bi Roosevelt želel tretji
termin. Izjavil je, da bo podpi-
sal samo dotičnega kandidata,
ki se bo izjavil proti vojni. Na
tej konvenciji je bil tudi vodja
C. I. O., John L. Lewis, ki je za-
trjeval, da je senator iz Monta-
ne edini, ki bi mogel premagati
Willkie-ja.

Važna seja

V torek zvečer sklicuje važno
sejo Zveza davkoplačevalcev v
Euclidu. Seja se vrši v Shore
High šoli in je vsak vabljen, da
se udeleži. Na seji se bo razmo-
trivalo glede hišnega projekta
in druge važne zadeve. Radi te-
ga se je prestavila seja Slove-
skega demokratskega kluba ob-
torka na sredo v Slovenskem dru-
štenem domu na Recher Ave.

**Trije nacijski voditelji
aretirani**

Andover, N. J., 4. julija. —
Deputiji šerifovega urada so
prekinili poslovila Dneva neod-
visnosti v taborišču Nordland in
aretirali Wiljema Kunze, ki vodi
posle nemško-ameriške zveze in
šef dva druga voditelja, ker so
kršili državno postavo, ki prepo-
veduje shode, ki pospešujejo so-
vraštvo.

Kunze je naslednik Frica
Kuhna, ki je bil lansko leto ob-
sojen na štiri leta ječe radi po-
neverbe.

**Varnostna odredba
clevelandske policije**

Z ozirom na tragično usodo
dveh njujorskih detektivov, ko
je policija odstranila podtak-
njeno bombo iz angleškega pa-
vilijona na svetovni razstavi, je
šef clevelandske policije odre-
dil, da morajo rabiti s peskom
napolnjene vreče, da pokrijejo
bombe, ako bi slučajno nalete-
li nanje, da bi se tako zmanjša
nevarnost eksplozije.

NAJNOVEJŠE VESTI

MEXICO CITY, 7. julija. — Ko-
likor je dozdaj znanega, je
bilo več kot 100 oseb ubitih
in na tisoče ranjenih pri vo-
litvah za predsednika, ki so
se vršile danes. V nekaterih
krajih je druhal navalila na
volivne kočje in jih zažgala.

Včasno, civilisti in policija
je porabljala strojnice, pu-
ške, pištole in ročne granate.
Največ žrtve je bilo v Mexico
City, iz podeželskih krajev pa
še niso došla poročila. S šet-
jem glasov bodo pričeli šele v
četrtak, toda izid volitev bo
vlada najbrže naznanila šele
1. septembra, ko se snide kon-
gres.

CAIRO, Egipt, 7. jul. — Poročila
zatrjujejo, da se je demobili-
zirala francoska bojna mor-
narica v Sredozemlju. Tisti
francoski mornarji, ki se ne
marajo več vojskovati, bodo
odšli lahko domov, drugi pa
bodo lahko vstopili v angleško
mornarico s plačo kot angle-
ški mornarji.

LONDON, 8. julija. — Nemški
bombniki so ves dan v nede-
ljo in vso noč do ponedeljka
zjutraj bombardirali angle-
ško otočje. Najmanj pet
oseb je bilo ubitih in mnogo
ranjenih. Angleški letalci so
se spustili v Nemci v boj in
sklitali štiri nemške bombni-
ke.

Rusi strašijo

Budapešta, 6. julija. — Poro-
čila o neprestanem vojaškem gi-
banju v Besarabiji in ob celi me-
ji Perzije vodijo do sklepanja, da
ima Rusija zopet nove načrte in
namene.

Vojaški krogi ugibajo, da Ru-
sija mogoče namerava prodirati
proti Dardanelam in da je giba-
nje na perzijski meji samo pre-
veza, da obrne pozornost od pra-
vega namena.

Ogrski viri tudi poročajo, da
Rusi z mrzlično hitrostjo spre-
minjajo v Besarabiji normalne
železniške tire v širokotorne ru-
ske, kajti kot znano je razdalja
med tračnicama na ruskih pro-
gah večja kot v drugih evrop-
skih državah, tako, da je bilo
treba na ruski meji vedno pre-
kladati železniške tovore. Na ta
način bo Rusija mogla pošiljati
svoje vlake naravnost do rumun-
ske meje.

Bernice Huth

Po enotedenski boleznii je pre-
minila Bernice Huth, rojena
Lewocz, stanujoča na 10203
Benham Ave. Stara je bila šele
23 let. Tukaj zapuša soproga
Alfreda. Pogreb ima v oskrbi
Louis L. Ferfolia.

Bullit v Vichy

Poslanik Zedinjenih držav v
Franciji, William C. Bullit, ki
se je dolgo mudil v Parizu, je
sedaj končno prišel v Vichy,
kjer se sedaj nahaja sedež Pe-
tainove vlade, ki se je preselila
iz Clairmont-Ferrand sem. Ce-
lih deset dni poslanik ni bil v
stiku z Washingtonom in ne ve
še, koliko njegovih kabelskih
brzojavov je srečno prišlo v Ze-
dinjene države. Ne ve še, kako
dolgo bo ostal v Vichy, ker
čaka navodil od doma.

K molitvi

Člani društva Najsvetejšega
Imena fare Marije Vnebovzete
se prosijo, da pridejo jutri zve-
čer ob osmih k molitvi za pokoj-
nim sobratom John Čampatom
na 15717 Saranac Rd.

Na počitnice

Na enotedenske počitnice v
Delphi, Ind. se je podala druž-
na James Kozel in teta Mrs. Ma-
ry Krajc. Mnogo zabave jim že-
limo.

Hitler je določil dan za napad na Anglijo

SMRTNA KOSA
John Francič

V soboto zjutraj je umrl v St.
Lukes bolnišnici John Francič,
poznani tudi kot Princ. V bol-
nišnico je bil odpeljan šele zad-
njo sredo. Stanoval je na 5125
Luther Ave. Rojen je bil v selu
Longari pred 48 leti. V Ameri-
ko je prišel leta 1910. Bil je
bartender pri George Kavranu.

Zapuša ženo Elizabeto, pasto-
ka Nicholas Rescica, v stari do-
movini pa enega brata in starše,
v Argentini pa dva brata. Bil
je član društva sv. Vida, št. 25
KSKJ. Pogreb se bo vršil v to-
rek zjutraj ob 8:30 iz pogrebne-
ga zavoda A. Grdina in Sinovi
v cerkev sv. Pavla na 40. cesti.

Michael Strmac

V nedeljo zjutraj je umrl v
Mestni bolnišnici Michael Str-
mac, star 68 let. Rojen je bil na
Hrvatskem in je prišel v Ame-
riko leta 1905. Zapuša ženo
Elo in 10 otrok: Mary, Alice,
John, Mike, Nick, Martha, Jo-
seph, Julia in Catherine. Pa-
greb ima v oskrbi zavod Antón
Grdina in Sinovi.

John Čampa

V nedeljo zjutraj je umrl v
visoki starosti 81 let znani John
Čampa, stanujoči na 15717 Sa-
ranac Rd. Tukaj zapuša hčer
Mary, omoženo Lavrič ter veli-
ko sorodnikov. Rojen je bil v
vasi Krčala, fara Gora pri So-
dražici, kjer zapuša več sorod-
nikov. Tukaj je bival nad 40
let in je bil dolgo let zaposlen
pri NYC železnici. Zdaj je že
več let dobival pokojnino. Bil
je član podružnice št. 6 SMZ in
društva Najsvetejšega Imena
fare Marije Vnebovzete. Kate-
rega družstva je bil tudi ustano-
vitelj. Pogreb se bo vršil v sre-
do ob 8:15 iz hiše žalosti v cer-
kev Marije Vnebovzete in po-
tem na pokopališče sv. Pavla
pod oskrbo pogrebnega zavoda
Josip Zele in Sinovi. Bodi mu
ohranjen blag spomin, preostali
pa izrekamo naše iskreno
sožalje.

**Velik napredek v
industriji**

Velikanskega pomena v da-
našnji industrijski produkciji
zlasti kar se tiče vojnega mate-
riala je električna barvna foto-
grafija. Nova metoda je na eni
strani zelo enostavna a poleg te-
ga nič manj uspešna. Občutljivi-
nost ja tako velika, da lahko
med tisoč delci odkrije samo ene-
ga, ako bi ne bil popoln.

Tako je na primer mogoče
preiskati v par minutah vsak se-
stavni del motorja za letala in
ugotoviti najmanjši defekt, ki bi
zamogel škoditi v delovanju.
Predmet, ki ga hočejo fotografi-
rati, polože na fotografski papir
in na vrh položijo ploščo iz platine
ter spuste skozi šibek električni
tok iz male baterije. Električni
tok vtisne na papir negativen
odtis, v katerem je lahko potem
preiskati, ako je predmet popo-
len ali ne.

**Nemci dolže Holandce
izdajstva**

Berlin, 6. julija. — Nemški
korni poveljnik, general Chris-
tiansen, ki poveljuje vojaštvu
na Holandskem, dolži holandsko
prebivalstvo, da preciznost an-
gleških zračnih napadov potrjuje
je sumno, da špijonaža daje
Angliji vse potrebne informaci-
je. Med delavci vlada velika ne-
volja, ker morajo nemške pre-
zupačiti delo in se skrivati, ka-
dar se oglašijo svarilni signali.

**Stric Sam želi vedeti
mnenje**

Washington, 6. julija. — Pri
registraciji nedržavljanov bodo
skoro gotovo stavljeni vpraša-
nja, katerim organizacijam pri-
padajo in njihovo splošno mne-
nje glede demokracije.

Priselniški urad sestavlja ta-
ka vprašanja, da bo iz njih mo-
goče zvedeti temeljne misli z ozi-
rom na Združene države in njih
ustavo in pa tudi informacije, ki
bi služile narodni obrambi. Za-
kon, ki je bil sprejet zadnji me-
sec, predvideva, da se bodo mor-
ali do 1. januarja prihodnjega
leta vsi tujci, ki bivaajo na ozem-
lju Združenih držav pustiti tudi
svoje odtise prstov. Nahaja se
tu nekako 3 milijone šest stoti-
soč tujcev.

Vprašanja bodo zelo enosta-
vna in se bodo tikala časa in
krajja prihoda, koliko časa se na-
merava kdo muditi v Združenih
državah, kakšne posle opravlja
in ako je bil kdaj kaznovan in
zakaj.

Za dotične, ki se ne bi regi-
strirali ali pa dali napačne in-
formacije, so predvidene denar-
ne kazni do tisoč dolarjev in šest
mesecev ječe.

**Hitler pripeljal s seboj
železniški vagon**

Berlin, 6. julija. — Ob enem
s zmagoslavnim povratkom Hit-
lerja v Berlin danes, je prišel
v Berlin tudi glasoviti železniški
vagon iz gozda Compiegne, v ka-
terem je bilo podpisano premirje
1918, ko je ponižana Nemčija pi-
lila grenko kupo in tudi sedanje
premirje je bilo podpisano v
istem vozu, ko je morala Franci-
ja na kolena. Hitler je zaenkrat
zadostil svoji osveti, da je vsaj
zaenkrat zbrisal madež nemške-
ga ponižanja.

**Velik napredek v
industriji**

Velikanskega pomena v da-
našnji industrijski produkciji
zlasti kar se tiče vojnega mate-
riala je električna barvna foto-
grafija. Nova metoda je na eni
strani zelo enostavna a poleg te-
ga nič manj uspešna. Občutljivi-
nost ja tako velika, da lahko
med tisoč delci odkrije samo ene-
ga, ako bi ne bil popoln.

Tako je na primer mogoče
preiskati v par minutah vsak se-
stavni del motorja za letala in
ugotoviti najmanjši defekt, ki bi
zamogel škoditi v delovanju.
Predmet, ki ga hočejo fotografi-
rati, polože na fotografski papir
in na vrh položijo ploščo iz platine
ter spuste skozi šibek električni
tok iz male baterije. Električni
tok vtisne na papir negativen
odtis, v katerem je lahko potem
preiskati, ako je predmet popo-
len ali ne.

**Nemci dolže Holandce
izdajstva**

Berlin, 6. julija. — Nemški
korni poveljnik, general Chris-
tiansen, ki poveljuje vojaštvu
na Holandskem, dolži holandsko
prebivalstvo, da preciznost an-
gleških zračnih napadov potrjuje
je sumno, da špijonaža daje
Angliji vse potrebne informaci-
je. Med delavci vlada velika ne-
volja, ker morajo nemške pre-
zupačiti delo in se skrivati, ka-
dar se oglašijo svarilni signali.

**Zračni napad se prične tekóm devetih dni. Morda
že jutri ali prihodnji torek bo tri tisoč letal
vsak dan sipalo smrt na Anglijo. Novo smrtno
orožje prvič v rabi.**

Pospešen korak "napada na
živce" od strani Nemčije in Ita-
lije v dnevnih zračnih napadov
na Anglijo predstavlja predigro
za veliko "Blitzkrieg" zračno
ofenzivo, ki se bo pričela morda
že jutri ali pa prihodnji teden;
tako govori precej zanesljivo po-
ročilo iz Stockholma. Tamošnji
nacijski krogi trdijo, da je Hit-
ler odobril načrt, ki predvideva
neprestan šestdnevni napad na
Anglijo, v katerem bo sodelova-
lo kar tri tisoč letal obenem.

Nemška tehnika je pripravila
nove vrste orožja v obliki neka-
kega letala brez motorja, na ka-
tero bodo naložili večje število
bomb. To letalo bo pritrjeno na
bombnike, ki bodo lahko polju-
bno s posebnimi pripravami
povzročili, da bodo ta letala za-
prla svoja krila in tako padla s
celim tovorom bomb, ki bodo na-
enkrat eksplodirale.

Bodisi da je stockholmsko po-
ročilo vzgled nemške odkritosti,
katere smo bili navajeni v pre-
teklosti ali ne, nikakor ne more-
mo dvomiti, da so Nemci in Ita-
lijani dali svoj propagandni
stroj in "boj na živce" v zelo hi-
lastran pogon, ker se vrše zračni na-
padi na angleške otoke dosledno
vsak dan z namenom, da vlijejo
v srca angleškega prebivalstva
strah in trepet pred bodočim raz-
dejanjem.

Italijanski zunanji minister
grof Ciano je šel v Berlin, kjer
se je vršila večer konferenca vi-
sokih nacijskih glav. Verjetno
je, da bo spremljal Hitlerja na
fronto, ki bo tam vodil vso akci-
jo.

Izredno važnost je pripisova-
ti dejstvu, da je švedska dovoli-
la Nemčiji prevoz vojnega mate-
riala preko svojega ozemlja na
Norveško, da bodo Nemci ob-
enem napadali Anglijo tudi od
vzhoda.

Angleška ima kakih pet mili-
onov mož pripravljenih za
obrambo in je odredila 20 milj
širok vojni pas na južni in
vzhodni obali. Razen tega an-
gleški bombniki sejejo vojne gro-
zote med nemškim prebival-
stvom, ki doslej še ni občutilo
vojne drugače kot v želodeu.
Zlasti veliko škode so povzročile
angleške bombe v Kiel-u in Wil-
helmshaven-u, kjer se nahaja
nemška mornarica in pa velike
ladjedelnice ter skladišča gaso-
lina.

Velika nemška gospodarska izguba v Rumuniji

Iz Bukarešte poročajo, da se
je vrnil tja Otto Neubacher,
eden izmed dveh nemških posla-
nikov, kateremu so poverjene
gospodarske zadeve. Mudil se
je v Galati in se je takoj zopet
vrnil nazaj v Besarabijo. Tru-
di se na vse načine, da bi izpo-
sloval ugodno rešitev vprašanja
narodnih manjšin, ki so nasta-
la radi izročitve Besarabije in
Bukovine Rusiji.

Ni še gotovo, ali ga bodo Ru-
si pustili na svoje ozemlje ali
ne, kajti že parkrat je prošil za
dovoljenje, toda ga ni dobil.

Nemčija trpi radi te hitre iz-
ločnje oblasti veliko gospo-
darsko škodo, ker Hitler niti
najmanj ni pričakoval, da
bo Rusija "rešila" Besarabijo
tako naglo. Tako so na primer
nemške firme sklenile pogodbe
za novo letino "soja" fižola, ka-
tereja nasadi so približno en
milijon akrov veliki in so plača-
le kot predjem 10 tisoč dolarjev.

Sedaj pa ni gotovo, da bo
mogla Nemčija res spraviti v
svoje shrambe to letino, ki igra
veliko vlogo v industriji. Besa-
rabija je kot nalašč za ta sadež
in zato so Nemci skušali nava-
jati prebivalstvo k vedno večji
produkciji. Ravno tako Besa-
rabija predstavlja 70 odstotkov
pridelka semena sončnic, iz ka-
tereja izdelujejo namizno olje,
krite so bile vse domače potre-
be in velike količine olja so pro-
dali Nemcem. In sedaj sta ob-
enem odrezani Rumunija in
Nemčija od tega vira.

Poleg tega hoče Herr Neu-
bacher še doseči, da bo Rusija
vrnila množino pšenice, ki čaka
v Rimi in Chilibi.

Poleg te dejanske škode, ob-
stoja še vedno nevarnost, da bo
Rusija zasedla celo delto Dona-
va, kar bi uničilo nemške načr-
te, da uresniči idejo nemškega

kanala, ki bi vezal Ren, Main in
Donavo s Črnim morjem. Me-
sti Galac in Braile sta na raz-
pologo Nemcem, toda vse trgo-
vanje počiva.

Največ preglavice pa bo dela-
lo manjšinsko vprašanje, kajti
okrog 180 Nemcev živi sedaj v
zasedenem ozemlju, katerih
družine so bivale tam že 200 let
in so zlasti v zadnjih letih uži-
vale velike ugodnosti od strani
rumunske vlade. Hitler zahteva,
da se preselijo in jim bo dal
najbrž na razpolago zemljišča
na Poljskem.

Rumunska letina bo letos ze-
lo slaba, ker je dežela trpela
silno zimo in pomladne povod-
nji, na drugi strani pa je pri-
manjkovalo delavcev, ker je
moral vsak, kdor je bil le količ-
kaj pri moči, da je lahko nosil
puško, k vojakom. Nasprotno
se Besarabija hvali, da bo imela
eno najboljših letin v zadnjih
20 letih. Kot vse kaže, Nemčija
ne more pričakovati letos nika-
kega žita iz Rumunija.

Spanje pravičnega

New Orleans, 4. julija. —
"Mislite si, kako veliko je bilo
moje presenečenje, ko sem hotel
vzeti drobšč iz blagajne in je ni-
sem našel," tako je izjavil poli-
ciji lastnik gasolinske postaje,
Bruce Earns. Zaspal je bil in
med tem časom so prišli roparji
in so na tihem odnesli železno
blagajno, v kateri je bilo \$97.17.
Toda blagajno so kmalu potem
našli v bližini še zaprto, ker ta-
tovi najbrž niso imeli pripravne-
ga orodja, da bi jo bili odprli.

Seja škrjančkov

Danes zvečer ob 7:30 se vrši
seja staršev mladinskega pev-
skega zbora Škrjančki v Slo-
venskem društvenem domu na
Recher Ave.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.00. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1939, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

88

No. 159

Mon., July 8, 1940

Polomijada angleške diplomacije

Kolikor se more soditi iz pisanja ameriškega časopisa in raznih tozadevnih poskusnih glasovanj med narodom po deželi, je brez ugovora resnica, da je velika večina ameriškega naroda za to, da se pomaga Angliji v njenem boju proti Hitlerju. Toda ogromna večina ameriškega naroda izrecno izjavlja, da vojakov ne bomo poslali preko morja. Sodimo pa, da sentiment ameriškega naroda ni toliko na strani Anglije kot take, ampak ameriški narod želi in upa, da bo Hitler s pomočjo Anglije ustavljen na njegovem zmagovalnem pohodu proti zapadu, ki se ne bo ustavil na angleškem otočju, če pade Anglija v njegovo pest, ampak bo začel stegati svoje dolge prste tudi proti amerškemu kontinentu. To je pribit in neovrgljiv fakt. Kajti če zagospoduje Hitler nad Evropo, ne bo mogel mirno spati, niti popolnoma razviti svojega programa, dokler bo obstojal ameriški kontinent, zlasti severni, ki bi bil po padcu Anglije edini manjkajoči člen v totalitarni verigi, ki jo ovijajo danes čez ves svet štiri diktatorske velesile: Nemčija, Rusija, Italija in Japonska.

Angliji bide danes zadnja ura in nihče ne more reči, če se bo vzdržala pred nemškim napadom ali ne bo. Pri vsem tem, da želimo pomagati Angliji zaustavljati Hitlerja, pa naša pomoč nazadnje ne šteje dosti, ker je dosti dati ne moremo in to iz enostavnega vzroka, ker je nimamo. Kar Anglija potrebuje so samo letala. To je danes njeno glavno obrambeno orožje. In teh pa mi sami nimamo. Torej moramo gledati skoro prekrižanih rok, kako se bo zaključila evropska žaloigra in samo upati, da se Anglija ubrani. Pri tem pa moramo gledati, da se noč in dan i sami pripravljamo za približno enak napad in upati, da bomo pripravljeni prej, predno bodo evropski in azijski diktatorji pripravljeni za pohod preko morja.

Če pogledamo nazaj in analiziramo evropsko politiko in diplomacijo, pa bomo morali končno priznati, da si je Anglija (če že ne govorimo o Franciji, ki je več ni) sama kriva vsega, kar je danes prišlo na njeno glavo. Anglija se ni intenzivno pripravljala in oboroževala zato, ker je upala, da se ji bo posrečilo z diplomatsko ofenzivo, ki je služila izvedbi njenih političnih načrtov, v spor in vojno zaplesti druge narode, kar bi bilo zelo dobrodošlo celokupni angleški industriji, ki bi doživljala zlate čase. To trditev nam pojasnjuje in potrjuje med drugim tudi dejstvo, da se je istočasno ko je vodila v Moskvi pogajanja za vojaško zvezo z Moskvo proti Nemčiji, v Berlinu pogajala z Nemčijo za nastop proti Rusiji. Zato so pa tudi pogajanja v Moskvi padla v vodo, ker so Sovjeti spregledali dvojno igro in se naglo sami pogodili z Nemčijo. Hitler je dobil v Londonu dovoljenje za oborožitev, da ustavi boljševidem, da se ne razširi proti zapadu. Ko je bil dovolj močan, se je zvezal s svojim starim sovražnikom, Stalinom in udaril naprej in nazaj, na sever in na jug.

Na ta način se je podrla spretno zasnovana stavba načrtov angleške diplomacije in razočaranje je bilo tem večje, ker niso bili pripravljeni za zvezo med Nemčijo in Rusijo. Pogledimo še malo dlje nazaj. Navzlic staremu sovražstvu in nasprotstvu ter navzlic eventualnim bodočim zapletitvam in vojnami, si nenasiitni angleški kapital ni pomišljal osvajati nemški trg v želji za dobičkom in tako indirektno pomagati Nemčiji v gospodarskem pogledu k vstajenju, ki politični in vojaški moči. Kapital pač ne pozna zaprek glede narodnosti in izbire držav, če gre za ugoden namen.

Omenimo naj poleg angleških posojil Nemčiji udeležbo bivšega angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina v veliki nemški industriji za barve. Da bi bil ta angleški kapital krit in varen, so bili Angleži vedno pripravljeni dati koncesije, seveda na račun drugih narodov. Mislili so, da bodo s tako politiko rešili svoje investicije v Nemčiji, s svojo diplomatsko igro pa da bodo odvrnili razširjajočo Nemčijo od svojih meja, od svoje zemlje in jo v slučaju sporov in vojnih obračunov usmerili drugim sovražnikom.

To bo torej vzrok, da se je angleška vlada s Chamberlainom na čelu vedno toliko trudila za ohranitev miru in za odgoditev vojne. To bo vzrok, zakaj je Chamberlain dovolil Hitlerju okupacijo Avstrije in Češke. To bo vzrok, zakaj ni Anglija udarila takoj na pomoč svojim zaveznikom, ki so na podlagi danih obljub pričakovale njene pomoči.

Misleč, da bodo z spretno diplomacijo odvrnili eventualno vojno od svoje zemlje, se Angleži niso pripravljali na vojno, enako tudi ne Francozi, ki so spali spanje pravičnega v senci Maginot linije in uživajoč sadove versajskega miru. Katerikoli francoski državnik je hotel narodu naložiti kakršnekoli žrtve za vojaške namene in svrhe, je hitro izgubil na svojem ugledu, na priljubljenosti in popularnosti. To je bil vzrok, da je Nemčija naletela v Franciji na tako šibkega, neorientiranega in neodpornega nasprotnika, katerega ne pripravljenost je začudila ves svet.

Hitler je vse to opazoval in delal načrte. Ko je videl, da je čas, je udaril. Tako je današnja Nemčija, ki se je okoristila z angleškim kapitalom in ga porabila v vojaške namene, napovedala presenečeni Angliji boj za končno oblast v Evropi. Kako se bo ta boj končal, danes še ne moremo soditi.

BESEDA IZ NARODA**V Lemontu se vidimo**

Torej za izletnike v Lemont je vse urejeno. Iz Clevelanda se odpeljemo v soboto ob 8:40 po Nickle Plate železnici. Ob 3:30 bomo že v Chicagi, potem nas prepeljejo v Lemont na ameriško-gorenjske Brezje.

Ko sem pisal gospodu komisarju v Lemont če imajo tam kakšne jasi, da bi se lahko malo zadremalo, so mi odpisali takole: "Bodite brez skrbi radi prenočišč, nanesli smo v staro samostansko hišo precej postelj, sicer imamo na razpolago tudi veliko sena, tako tudi drugod romarji prenočujejo, kar po domače v kopicah." Tako vidite romarji, je domovina rešena. Sicer ni treba računati preveč na spanje, ker bomo zaposleni z enim in drugim opravilom.

V soboto, ko se bo naredil mrak, se bo pričela slikovna predstava. Veliko je rojakov, ki bodo dospeli od blizu in daleč na Brezje, ki še slik iz njihovega kraja videli niso. Predstava na ta večer se bo vršila iz sledečih slik:

Prvič več slik iz božje poti na Brezjah iz leta, ko se je vršilo ogromno zborovanje za Baragovo beatifikacijo, k temu še druge brezijske slike, potem pa slika, ko je bila podoba Matere božje z Brezji pripeljana v Ljubljano na Evharistični kongres in glavni del kongresa. Dajle: nova slika iz Notranjske, ki je dospela iz stare domovine lanske leto. Notranjci bodo lahko videli svoje rojstne kraje od Vrhnike preko Logatca, Planine, Unca, Rakeka, Cerklje in vse doli do Sodražice, končno še Ribničana s suho robo. Še več drugih slik bom imel s seboj na želji romarjev, ki jih še niso videli. Torej bo v soboto večer v Lemontu zelo živahen večer, zato je dobro da pridete. Če bo suho in vedro jih boste lahko gledali na hribu, ko boste ležali na travi. Na veselo in srečno svidenje!

Anton Grdina

Na božjo pot

Kdor misli potovati 14. avgusta na božjo pot v Carey, Ohio z busom, naj se zgasi čimprej pri meni, da dobi potrebni vozni listek. Saj smo tudi v starem kraju z veseljem pohajali na božja pota in to je bilo nekaj imenitnega.

Naročen imam prvovrstni bus Gray Hound Line kompanije in imam še nekaj vozniških listkov na razpolago, a vas prosim, da se prigrasite še ta teden. Vožnja na teh busih je zelo ugodna, zato se potrudite in ne zamudite te prilike.

Zelim, da bi imeli srečno in veselo potovanje. Torej ne odlašajte, zglasite se takoj pri Mary Novak.

3623 E. 82nd St.

HVALA LEPA

Na tem mestu izrekava svojo zahvalo sorodnikom in prijateljem, ki so nama priredili tako lep večer z banketom v Slovenskem narodnem domu ob priliki najine 25 letnice poroke. Istalo nama bo v trajnem spominu.

Prisrčna hvala za številne čestitke in darila. Upava, da nama bo Bog dal priliko vsaj malo vam povrniti, kar ste storili za naju. Hvala tudi pevskega zboru Planina, ki nama je ob tej priliki zapel dve krásni pesmi. Še enkrat vsem skupaj prav lepa hvala in vam ostaneva hvaležna.

Mr. in Mrs. Joe Legan
Maple Heights**Zagonetni otoki**

Morje ima svoje skrivnosti, ki jih človek nikdar ne bo mogel docela pojasniti. Tako je skrivnost tudi to, kaj je z raznim otoki, ki so jih nekateri pomorščaki videli in odkrili, ko pa so drugi prišli za njimi v tiste vode, otokov niso več našli. Večkrat se dogaja, da po vulkanskih silah kak otok naenkrat vstane iz morja. Po drugem potresu pa zopet izgine v globlino. Kadar so hudi potresi, izginjajo celo veliki otoki. To je zlasti v južnem delu Tihega morja. Tam kaj takega ni nič nenavadnega. Dogajajo pa se take in podobne stvari tudi v bolj severnih morjih.

Pred kakimi 200 leti je holandski kapitan Gilis odkril na svojih potovanjih nov otok, ki ga je imenoval po sebi Gilisovo deželo. Na zemljevidu ga je zaznamoval na 80. stopnji severne širine in na 75. stopnji vzhodne dolžine. Leta 1899 in pozneje še leta 1925 so tisti otok jasno videli mornarji dveh ekspedicij, seveda le od daleč. Ker je vsakokrat bilo preveč viharov in ledeno, se mornarji niso izkrcali na tistem otoku. Leta 1935 pa je odplul švedski ledolomelec, da bi prišel do istega otoka in ga zasedel ali vsaj pregledal. Ko je ladja priplula tjakaj, kjer naj bi bil otok, ni bilo nikjer nobenega sledu. Povsod sam polarni led. Te uganke doslej še nihče ni razvozlat. Morda je le "fata morgana" trpila vse mornarje, ki so v teku 200 let tisti otok gledali.

Pred kratkim se je nekaj podobnega zgodilo nekemu čilenskemu kapitanu v Južni Ameriki. Indijanski ribiči so mu povedovali o otoku, ki leži blizu čilenske obale. Indijanci so mu povedali, da so na tistem njihovi davni pradedi skrili svoje zlate zaklade, ko so tjakaj prišli beli ljudje. Kapitanu so se začele sline cediti po tistih zakladih. Na svoje stroške je spravil skupaj ekspedicijo, ki naj poišče tisti otok ter naj ga preišče. Kapitan je s svojo ladjo odplul in v daljavi res zagledal tisti otok. Drugi dan bi bil moral pripluti bliže ter izkrcati svoje mornarje. Ko pa je drugega dne priplul bliže, otoka ni bilo nikjer več videti. Kapitan, ki je vse svoje premoženje vtaknil v to ekspedicijo, je bil tako potr, da je znorel in se ustrelil. Otoka pa od tedaj do danes še nihče ni več videl.

Angleška vojna ladja pa je leta 1762 v južnem delu Atlantskega morja odkrila celo veliko otočje. Največji otok tega otočja je bil krog 7 milj širok. Nekaj let kasneje se je tamkaj vozila druga vojna ladja "Alrevida", ki je prihajala od Falklandskih otokov. Ta vojna ladja je tisto otočje, ki so ga imenovali "Aurora" po prvi ladji, ki ga je odkrila, tudi dobro videla. Ne le kapitan in častniki, marveč vse moštvo je jasno videlo otoke pred seboj. Na velikem otoku se je dvigala celo visoka gora, ki je imela vrh s snegom pokrit. Ker pa ladja ni našla niti najmanjšega zaliva, ni mogla pristati, da bi se bilo moštvo izkrcalo.

Ko pa je leta 1820 angleški kapitan Wedell hotel za vsako ceno preiskati tisto otočje in tamkaj izkrcati svoje ljudi, teh otokov ni več našel. In nihče ne ve, ali je otoke pogoltnilo morje ob kakem potresu, ali pa sploh niso bili otoki, marveč le velika skupina visokih ledenih gor, ki so plavale po morju, pa so jih mornarji imeli za otok. Uganka ni razvozлана in najbrž tudi nikdar ne bo. Tako otoki straše in plaše mornarje po širnem morju še dandanes.

Pogonski stroji

V gradnji strojev stremi tehnika za tem, da bi čim bolj razumljivo iz več razlogov. Za zmanjšala težo stroja. To je lažji stroj se je porabilo manj materiala, torej bo cena stroja manjša. Tudi montaža in demontaža stroja bosta šli najbrže lažje od rok. Vendar prihajajo pri tem v poštev še mnogi drugi s tehničnega stališča veliko važnejši vidiki, ki odločajo o tem, kako naj bo dimenzioniran stroj, da bo izpolnil naloge, za katero je bil izbran in v mnogih primerih je teža odločilna za vso izdelo in gradnjo motorja.

Stremljenju za lahkimi stroji je dal še poseben poudarek gradnja avtomobilov in letal. Velika letala imajo vgrajene motorje ki imajo skupni učinek več tisoč konjskih sil, ki bi kril potrošeno električne energije vsega mesta. Jasno je, da si ne moremo misliti, da bi na letalo postavili težke stroje, ki ženejo generatorje v elektrarni. Avionski motorji se izdelujejo danes že v tako majhni teži, da odpade pri velikih motorjih manj kod 1 in pol kg teže na konjsko silo moči. Razumljivo je, da si pri današnjem stanju tehnike ne moremo niti misliti avijona, ki bi imel vgrajene parne stroje ali pa parne turbine s kotli itd. Napačno pa bi bilo iz tega sklepati, da bi avionski motorji zaradi svoje majhnosti težje in majhne porabe goriva lahko nadomestili masivne stabilne pogonske stroje. Današnji lahki motorji, zaradi katerih moramo priznati tehniki ogromen napredek, imajo recimo tisoč ur življenjske dobe. Če se to na prvi pogled komu zelo malo zdi, moramo povedati, da tudi dober avtomobilski motor ne živi več kot tisoč ur. Seveda je tu računano samo čas ki je potreben do generalnega popravila motorja. Kakor kaže izkušnja, je tisoč ur za vozilo ali avijon tako dolga doba, da preteče ponavadi nekaj let in to če vozilo ali letalo veliko rabimo preden je tako izrabljeno, da je potrebno popravilo. Za obrabe pa, kjer tečejo stroji vse dneve, ali celo nepretrgano noč in dan, bi tisoč ur kmalu preteklo in stroj bi moral v popravilo. Če hočemo, da bo stroj dolgo časa uporaben brez posebnih popravil, moramo pač njegove posamezne dele tako izdelati, da se v obratu ne bodo kmalu izrabili, na ta način pa dobimo veliko lažji stroj.

V zadnjih desetletjih so tehniki vložili največ truda v razvoj eksplozijskega motorja. To je razumljivo, saj smo z iznajdbo eksplozijskega motorja dožili ogromno panogo industrije, od katere obstoja in uspevanja je odvisna eksistenca milijonov ljudi. Pa tudi v vsem ostalem življenju je avtomobilizem vtisnil nov pečat. Tako se je razvil eksplozijski motor do precejšnje stopnje popolnosti. Pri tem pa malo kdo pomisli, da eksplozijski motor poleg svojih dobrih lastnosti zaradi katerih si je osvojil v gradnji lahkih vozil prvenstvo, tudi mnogo lastnosti zaradi katerih daleč zastaja recimo za parnim strojem, ki je danes potisnjen kar nekam v ozadje. Tako je n. pr. pri eksplozijskem motorju poraba goriva pri različnih hitrostih vrtenja zelo neenaka. Pri počasnih obratih n. pr. porabi več goriva za proizvajanje iste moči kot pri hitrih obratih. Pa tudi moč motorja hitro pade, kakor hitro se ne vrti več dovolj hitro.

Zato pa morajo imeti motorna vozila prestave, to je predležja zaprtih koles, s pomočjo katerih doseže vozač, da se giblje hitrost vrtenja motorja v primernih mejah, pa naj vozi vozilo hitro ali počasi. V tem pogledu predstavlja parni stroj veliko bolj primerno rešitev.

Zelo priljubljena je pri nemških vojakih pišča "citrin", ki je zelo osvežujoča ter ne vsebuje nič alkohola. Poleg tega imajo

Lokomotivi ni treba nič prestav. Čisto mirno spelje z mesta, ne da bi moral strojevodja paziti na sklopko, in se da brez posebnih priprav naravnati na hitro ali pa poljubno počasno vožnjo, kakor pač zahteva potreba. Pri tem je tudi poraba goriva pri velikih in pri majhnih obremenitvah veliko bolj enakomerna kot pri eksplozijskem stroju. Danes imamo tudi nekatera cestna vozila urejena že na parni pogon. So to nekateri težki tovorni avtomobili. Njihovi vozači pravijo, da je upravljanje parnega stroja neprimerno bolj preprosto in veliko prijetnejše kot upravljanje bencinskega ali dieslovega motorja.

Kaj dobivata Francija in Anglija v kolonijah

V enem letu dobi Francija iz svojih kolonij 1 milijon 600,000 ton žita (večinoma iz Indokine), 1 milijon ton nafte in njenih derivatov (severna Afrika), 800,000 ton kave, čaja in kakava, 300,000 ton lesa, 350,000 ton premoga in drugih rudnin, 600,000 ton kavčuka in 40,000 ton raznih tekstilij.

Kolonije dajejo Franciji toliko koruze, kope, banan, kave, bombaža, konzerviranega mesa in čina, da po pokrite vse njene potrebe. Poleg tega dobiva Francija od svojih kolonij riža, kakava, čaja, ruma, palmovega olja, ebenovine, niklja, grafitu, soli itd. toliko, da te produkte lahko izvažajo.

Britanski imperij je neizčrpen rezervoar surovin. V njegovih mejah se pridela v primeri s celokupno svetovno produkcijo 99 odst. jute, 90 odst. niklja, 65 odst. čaja, 55 odst. zlata, 50 odst. kakava, riža in kavčuka, 45 odst. volne, 45 odst. čina in kroma ter 35 odst. kosita in mangana.

V zvezi s tem je treba pripomniti, da angleške ekspedicijske čete v Franciji dobivajo vso hrano, razen svežega mesa in sveže zelenjave, od doma in iz angleških kolonij. Dnevno prepeljejo iz Anglije v Francijo okrog 500 ton živeža. Vojna je ogromen konzument. To se vidi tudi po tem, da Anglija n. pr. izdela za svoje vojake vsak mesec pol milijona uniform in 130,000 parov čevljev. V sedanjih vojni so dominijoni odstopili Angliji vso svojo produkcijo. Tako ji n. pr. samo Kanada dobavlja letno 190,000 ton bakra, dalje vsak teden 2,000 ton slanin in šunke. Vse to prihaja v Anglijo v konvojih.

Hrana nemških vojakov

Iz Berlina poročajo: Nemški vojaški strokovnjaki se ne bavijo skrbno samo s strateškimi in taktičnimi vprašanji, nego posvečajo mnogo brige tudi prehrani nemških vojakov. V nemških vojaških kuhinjah delajo najrazličnejše poskuse glede higienične in racionalne vojaške hrane. Namen teh poskusov je, da se na jedilnem listu nemških vojakov opuste vsa jedila, ki se jih zaradi njihove preprostosti utegnejo vojaki naveličati. Ta jedila so predvsem konzerve in prepečenec. Nemški kuharski strokovnjaki se zaradi tega trudijo, da bi ustvarili zameno za ta jedila, da bi tako vojaška hrana odgovarjala vsem predpisom moderne prehrane.

V zadnjem času prejemajo nemški vojaki v večjih količinah suho, sprešano zelenjavo, katere teža znaša v odnosu do sveže zelenjave komaj 5 do 10 odstotkov. Precejšnjo vlogo ima v prehrani nemških vojakov tudi kemija. Tako dobivajo vojaki razne kuhinjske praške, iz katerih je mogoče zelo hitro in na preprost način skuhati okusno juho, mesno ali zelenjadno.

Zelo priljubljena je pri nemških vojakih pišča "citrin", ki je zelo osvežujoča ter ne vsebuje nič alkohola. Poleg tega imajo

vojaki zelo radi tako imenovani "nemški riž", ki ga napravijo iz krompirja, dalje mehak okusen sir v tubah, ki so podobne tubam za zobne paste izveleč mesa "pemikan", suho sarmale marmelado iz paradižnikov tako imenovani "lecitin", ki je vsebuje zelo hranljive snovi, ter je precej okusen. Izdelujejo ga v vidu klobase ter ga dajejo vojakom pri večjih operacijah maneverskega značaja, ko pri skoke kuhinje ne morejo dovolj tro slediti.

IZ DOMOVINE

—Roparski napad na mlinarstvo in njegovo ženo. Nedavno so znanci ponoči izvršili roparski napad na 69 letnega mlinarja posestnika Franca Vučaja in njegovo ženo v Draži vasi pri Prizrenu. Ropotanje mlinarskega kmeta je preprečilo, da niso dočeli, ki spijo v spodnjem domačijem, čuli klicev na pomoč, ki so prihajali z zgornega doma, kjer sta spala Vučej in njegova žena. S poslednjimi močmi so privlekli stari Vučej ves kače do hčerke in ji povedal, kaj se je zgodilo. Domači so brž odšli v gorno izbo. Vučejeva je bila v nezvesti in v krvi. Sledovi so pokazali, da drzni roparji pretaknili vse pri iskanju denarja. Vučejova njegovo ženo so prepeljali v riborsko bolnišnico. Orožje baje že imajo sled za roparji.

—Sirovež je ubil svojo ženo. Veliki Vančič, občina Sv. Anja v Halozah, se je pripetil žal dogodek, ki je razburil vse. Pavel Drvenšek se je priženil k vdovi Katarini, ki je imela iz prvega poroka tri otroke. Zakon ni bil srečen, ker je Drvenšek zelo sramoval s svojo ženo. Vučejeva bila tepena kakor sita. Ustnega dne je bila Drvenškova v joku, hčerko Pavlo na dnu pizine sedem posestniku. Obe sta padli do večera, nato pa se "Wili" proti domu. Kmalu nato je prišel k sosednemu posestniku Drvenšek in ga vprašal: "Sla je njegova žena. Ko je dobila govor, da je šla s hčerko v dom, je hitel za njima. Dni mi ju je v bližnjem gozdu pod začel pretepati s palico. Po pouka je pobegnila, mater pa je ka venšek prijel za roko, in jo, proti domu, med potjo pa "Dai" stano pretepal. Ko je "Pot" privlekel domov ženo, je "Sar" mrtvo, je tudi svojega pas "Martina Babiča nekajkrat vpi ril ter mu zagrozil, da ga bo nje. Fant je zaradi tega pobegnil, si ni upal domov. Pozneje Dalj povedal, da je imel oči v "Cot" debel kol, s katerim je udaril mater. Kaj se je potem guisv v Drvenškovi hiši, se ne da "Skot" poviti. Vsekakor je moral "Ka" ski mož nečloveško prebrš "Da" svojo ženo, saj so jo druge "Im" našli mrtvo v postelji. "Im" prišli orožniki, se je Drvenšek govarjal, da je bila žena plet "Da" se je med potjo domov "Vira" se tako pobila, da je umrla. "Ser" da zdravniško raztelesen "bode" pokazalo, da alkohola splo zaužila in da izvirajo vse "Ze" be, ki so bile smrtnega zna "In" od udarcev. Morilca so zal "Cerje" —S 14 leti dvakrat po "Hv" Hasan Mustafić iz bosansko "gota" si Babič šteje šele 14 let, to e je te dni drugič poročil. "Em" je postavil rekord, ki ne b "čin" hitro potolčen. Po smrti "Vid" očeta je bil Hasan "najsl" ome "mož" v družini. Da bi im "top" ugleda je sklenil, da se bo "Sto" Poročil se je v deklico enake o rosti, vendar pa ta otroški "ko" ni bil srečen. Po dveh "Ali" pa je bil Hasan že sit svoj "V" de žene in se je dal ločiti o "Zel" Ker mu pa samevanje ni v "nek" jalo, je kmalu začel gled "ite" drugi ženi. Te dni se je "Le" drugi poročil z neko 16 "Ala" deklico.

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. May

Jako natančen zemljevid, da Elvira!"

"Da! Me dame, veste, se se-tudi bavim z vodo. Pa tu-umetnostjo. Poglejte si ti-dve sliki! Neprekosljivi sta-elični predmeta! Kaka fi-va v črtah, kake globine v sen-akki kontrasti v razsvetljava-Strokovnjak ste, zato vas-vprašala za mnenje. Kaj-tole?"

"Pokazala je sliko, ki sem prej-jel dvomil, ali predstavlja-roskopičnega kita ali pove-linaga črva."

"Sozpitov kar ni bilo konca —!-upeljal bi se bil najrajši, pa-rihno in resno sem odgovoril:-in Morska kača."

"Prav! Res se razumete tu-ka umetnost! In tole?"

"Pokazala je risbo, o kateri-mi dvomil, ali je glava mačka-potstarke brez peče. Spet sem-ga obo povedal:"

"Nje Gorila."

"Niš Gorila! Res ste učenjak!-niš kače se ni spoznal tele morske-ka in tegale gorile. Zreli ste-ž doktorja!"

"Eva! Jena pohvala je delovala na-mi dušo kakor pred nekaj-dni česen in čebula dobre do-je Eulalie na moj žolodec. Pa-je omno sem povedil oči."

"Nato je 'duhovita' sestra-Eulalie pokazala na mi-ki je stala pri vratih:"

"Izvolite, senor! Tamle je-iga za tujce! Vpišite se!"

"Toril sem tako in vprašal:-Ali smem vpisati tudi kar-ma svojih tovarišev?"

"V družbi potujete?"

"Da."

"Kdo so vaši tovariši?"

"Jačel sem s črncem."

"Bob, moj črni sluga."

"Seveda! Kajti mož, ki spo-Us morsko kačo na prvi po-va d. potuje s služabnikom! Pa-Priznajte ne vpisujemo."

"Dajte!"

"Winnetou, poglavar Apa-na."

"Poznamenada je dvignila glavo.-asa! Slavnj Winnetou —?"

"Dob Da."

"Videti ga moram! Predsta-Da mi ga morate! Vpišite ga!"

"Podvomil sem, ali se bo Win-Prav tako veselil done El-pa je kakor dona Elvira Winne-jota, pa ga vpisal."

"Dajte!"

"Potem neki Sans ear, ki—-e Sans ear, slavnj westman?"

"Da."

"Vpišite ga! Vpišite ga! Tu-za b. njega moram videti. Res v-egameniti družbi potujete!"

"Dajte!"

"Cetrti je neki master Ber-dril Marshall, draguljar iz-uisvillia, Kentucky."

"Skoraj bi bila s stola padla.-ral! Kaj pravite —? Draguljar-prearhal iz Louisvillia —?"

"Da."

"Ime mi je znano —."

"Vens! Brata ima, Allan mu je ime-na pel je pri vas stanovati, dona-vira de Gonzalez."

"Sem le prav slutila! Zapiši-esen ga, senor! Najboljši spalni-bodete dobili! Sob seve v ho-Valadolid nimamo, toda-se po zadovoljni bode pri me-o zati."

"In za nočoj vas povabim na-erjo k svoji mizi."

"Hvala lepa, dona Elvira!-gotavljam vam, da bomo zna-let, to odlikovanje ceniti. Ko se-il. Nem domov, bom svoje dogo-ne boščine in izkušnje popisal in-ti svital v knjigi. In ne bom poza-najš omeniti hotela Valladolid in-i imi toplo priporočiti."

"Storite to, senor! Čeprav si-enakše osebnosti ne morem prav-oški hko misliti pri pisalni mizi."

"h m Ali imate še kako željo? Ra-svojei vam jo izpolnim."

"iti o "Zelje, prošnje sicer nimam,ni ve nekaj bi rad vprašal, če do-gledate."

"Le vprašajte!"

"Allan Marshal ne stanuje-ri vas?"

"Ne."

"Kako dolgo je že, kar je od-šel?"

"Tri mesece bo že."

"Kam je odšel?"

"V digginge — rudnike — ob Sacramento."

"Ali ste morebiti dobili od njega kako poročilo?"

"Da, enkrat. Sporočil mi je naslov, kamor paj pošiljam za njim njegovo pošto."

"Ali se še spominjate tiste-ga naslova?"

"Zelo dobro. Imenoval mi je moža, ki je naš dober znanec, master Holfey, Yellow water ground, trgovec, ki pri njem diggerji vse dobijo, kar potre-bujejo."

"Ali so prispela pisma za Al-lana, odkar je odpotoval?"

"Da."

"Ste jih poslali za njim?"

"Da. In čisto pred kratkim sta poizvedovala za njim dva človeka, njegova dobra znanca da sta, sta pravila, v trgovskih zvezah da sta z njim in nujno da morata govoriti z njim."

"In kaj ste jima rekli?"

"Dala se mima Allanov na-slov."

"Kedaj sta odšla?"

"Počakajte —! Da, včeraj zjutraj je bilo."

"Ali ni bil eden starejši, drugi mlajši?"

"Da! Oče in sin sta bila, se je zdelo. Moja sestra mi ju je priporočila. Oglasila sta se pri njej."

"Pokimal sem."

"Vaša sestra je dona Eulalia in njen soprog je don Fernando de Venango e Colona de Moli-nares de Guajalpa v Rostredo, rancho v Sierra Nevada."

"Začudena me je gledala."

"Kaj —? Poznate ju —?"

"Zelo dobro."

"Odkod?"

"Bil sem pred nekaj tedni njun gost."

"Res —? Pripovedujte, pri-povedujte!"

"Pripovedoval sem, pa seveda na preveč odkritosrčno, le to, kar je smela zvedeti."

"Napeto me je poslušala."

"Hvala vam, senor! Prvi Ne-mec ste, ki zna občevati s špan-sko dono! Veselil se že na večerjo, o pravem času vas bom dala obvestiti. A dios!"

"Spet sem se globoko in spošt-ljivo priklonil. Moji pokloni se pač niso čisto nič ujemale z mo-jo zunanjo osebnostjo, ki je bila vse drugo prej ko salonska."

"Ko sem stopil v gostilniško sobo, so me različni 'službujo-či' duhovi z vidnim spoštova-njem gledali. Gusti je prihite-la odnekod."

"Ne, ampak, čujte, gospod sesed," je pravila, "srečo imate! Tako dolgo še noben človek ni bil na obisku pri doni Elviri, niti pol tako dolgo ne! Zelo ste ji ugajali, da je tako dolgo go-vorila z vami!"

"Nasprotno!" sem se smejal. "Le s tem pogojem me sprejme pod streho, da se poboljšam. Dejala je, da sem pravi pristi ni medved."

"Hm —! Tako čisto narobe ravno ni povedala! Pa pomaga vam bom. Peljala vas bom v svojo sobo in vam vse poskrbe-la, kar potrebujete, britev, mi-lo, vodo, krtače, glavnik, vse—."

"Ne bo treba, mislim."

"Zakaj ne?"

"Ker nam bo dona Elvira kmalu dala odkazati naše sobe."

"Ne domišljajte si preveč! Naročila glede oseb dobim šele ob osmih in nikdar prej!"

"Najboljšo spalnico bomo dobili, je dejala dona. Kje je tista spalnica? Ali pa jih bo morčbiti več, za vsakega ena?"

"Sobe za goste so vse pod streho. Dobili boste pač tisti predel, 'zaboj' pravimo pri nas, ki ima še kolikortoliko največ svežega zraka. Seveda vsi sku-paj enega."

1940		JULY					1940	
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa		
	1	2	3	4	5	6		
7	8	9	10	11	12	13		
14	15	16	17	18	19	20		
21	22	23	24	25	26	27		
28	29	30	31					

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JULIJ

- 14.—Piknik Slovenske za-družne zveze na Močilnikarje-vi farmi.
- 14.—Skupna društva fare sv. Vida piknik na Pintarjevi far-mi.
- 14.—Wickliffe Fire Dept. piknik na Stuškovi prostorih v Wickliffe, Ohio.
- 27.—Društvo sv. Družine, št. 207 KSKJ priredi izlet v Madi-son, O.
- 27.—Social Club ima piknik na Stuškovi farmah.
- 27.—Klub slovenskih groce-ristov in mesarjev v Collin-woodu priredi običajni piknik na Pintarjevi farmi.
- 27.—Slovenski društveni dom na Recher Ave. bo kazal pred-mikajoče slike od zadnje pri-re-ditve bele Ljubljane.
- 28.—Piknik mlad. pev. zbor-a Kanarčki na prostorih Slo-venskega doma na Denison Ave.

AVGUST

- 4.—Piknik fare Marije Vne-bovzete na Pintarjevi farmi.
- 4.—Pevski zbor Sloga ima piknik na Stuškovi farmah.
- 4.—Skupni piknik vseh po-družnic Slovenske moške zveze na Novakovih prostorih, Bar-ber-ton, O.
- 11.—Na Pintarjevi farmi se vrši 7. Olimpiada Slovenske do-brodelne zveze.
- 11.—Godba Bled priredi pik-nik na Stuškovi prostorih v Wickliffe, Ohio.
- 11.—Dvor Marije Pomagaj, Reda Kat. Borštarnarjev, št. 1640 priredi banket v Sloven-skem domu na Holmes Ave. ob priliki 25-letnice obstanka.
- 18.—Federacija Slovenskih narodnih domov priredi pevski program z sodelovanjem vseh pevskih zborov.

- 18.—Društvo Ribnica št. 12 SDZ (mladinski oddelak) pik-nik na Stuškovi farmi v Wick-liffe, O.
- 25.—Zveza društev Najsv. Imena priredi slovenski Bara-gov dan v Brae Burn Garden, 25000 Euclid Ave.
- 25.—Društvo Soča, št. 26 SDZ priredi piknik v Sloven-skem domu na 6818 Denison Ave.

SEPTEMBER

- 8.—Podružnica št. 32 SZZ obhaja 11. obletnico ustano-vitve.
- 14.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ ples v avdi-toriju SND.
- 22.—Dram. dr. Ivan Cankar, predstava in ples v SND.
- 22.—Društvo "Tabor" št. 139 SNPJ proslava 30 letnice v SDD na Prince Ave.
- 28.—Dr. Clev. Slovenci št. 14 SDZ plesna veselica v SND.

OKTOBER

- 5.—Clairwoods št. 40 SDZ plesna veselica v SND.
- 6.—Mladinski zbor Slavčki imajo prireditve v SND na St. Clair Ave.
- 12.—Collinwoodske Sloven-ke št. 22 SDZ priredi zabavni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 12.—Društvo Martha Wash-ington št. 38, SDZ, prireja ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Igra Johnny Pecon in njegova godba.
- 19.—Društvo Kristusa Kra-lja št. 226 KSKJ plesna veselica v SND.
- 19.—Podružnica št. 3 SMZ priredi plesno veselico v Sloven-skem domu na Holmes Ave.
- 26.—Carniola Tent 1288 T. M. plesna veselica v SND.
- 26.—Slov. zadružna zveza priredi zabavni večer v Slov.

domu na Holmes Ave.

26.—Modern Knights, št. 57 SDZ "Halloween Dance" v Slo-venskem društvenem domu na Recher Ave.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avdi-toriju SND.

27.—Praznovanje 15 letnice zbora Ilirije v Slov. domu na Holmes Ave.

NOVEMBER

- 3.—Pevsko društvo Zvon pri-re-di jesenski koncert v SND na 80. cesti.
- 3.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi pestro izbran program v obeh dvoranah Slo-venskega doma na Holmes Ave.
- 9.—Pevski zbor Adria pri-re-di koncert v Slovenskem druš-tvenem domu na Recher Ave.
- 17.—Koncert mladinskega zbora Črički v SND na 80. ce-sti.
- 17.—Slov. pevsko društvo Lira priredi koncert v SND.
- Zahvalni dan. — Junior liga SDZ priredi Zvezin dan v SDD na Waterloo Rd.
- 24.—Pevsko društvo Cvet priredi koncert v Slov. nar. do-mu na Prince Ave.
- 30.—Vantage Racquet Club priredi ples v Twilight dvoran. Trebarjev orkester.
- 30.—Društvo Ložka Dolina (Lož Valley) priredi veliko plesno zabavo v SND na St. Clair Ave. Godba Johnny Pe-con.

DECEMBER

- 7.—Društvo Blejsko jezero št. 27 SDZ priredi ples v SDD na Waterloo Rd.
- 22.—Božičnica mladinskega pevskega zbora Škrjančki v Društvenem domu na Recher Ave.
- Najmlajši zakonski par v Zagrebu. Te dni je bila v za-grebski cerkvi sv. Blaža nena-vadna poroka. Poročila sta se bivša dijakinja 4. razreda, ki je stara 15 let, in ženin, ki je star 18 let. Poroka bi morala biti že pred dnevi, pa je bila odložena, ker je bilo potrebno dovoljenje višjih cerkvenih oblasti. To je gotovo najmlajši par v Zagrebu.

Češka narodna cerkev se nagiblje k protestantom

Ko je po razsulu avstro-ogr-ske monarhije nastopil češki na-cionalizem svojo zmagovito pot, je prišlo na Češkem tudi do usta-novitve nove češke "nacionalne cerkve," ki se je ločila od Rima. Češka duhovniška organizacija "Jednota," ki je bila že dolgo priključena češkemu narodnosocialističnemu gibanju, je leta 1920, potem ko je njene zahteve tkaratni papež Benedikt XV. odklonil, sklenila ustanoviti češko-slovaško "nacionalno cerkev." Ta se je povsem odcepila od Ri-ma, odpravila celibat in uvedla češki jezik v bogoslužje. Bivši katehet Karl Farsky, znan svo-bodomislec, je bil v Plznu izvo-ljen za patriarha. Sekta je zara-di svojih zvez s češkimi narod-nimi socialisti prejela od vlad-e velikanske podpore, zaradi česar je število njenih pripadnikov naraščalo in doseglo že milijon. Sekta je čedalje bolj izgubljala krščanski značaj. Po smrti "pa-triarha" Farskega leta 1927 je prišel na njegovo mesto bivši katoliški duhovnik Gustav Pro-hazka, ki je svoječasno pripadal modernističnemu gibanju in je z vsi svojo cerkveno občno od-padel od katoliške vere. Pod njegovim vodstvom je sekta za svoje pripadnike odpravila celo vero v božanstvo Kristusovo. Danes šteje češka "nacionalna cerkev" okrog 750,000 pripadni-kov, ki so razdeljeni v 275 cer-kvenih občin in imajo 306 svojih duhovnikov.

Kljub temu, da se ima ta sekta zahvaliti za svoj nastanek in procvet češkemu nacionalizmu in kljub temu, da so jo smatrali kot nadaljevanje protinemskega hu-sitskega gibanja, se vendarle, odkar so Nemci zasedli Češko, čedalje bolj približuje nemške-mu protestantizmu. Nedavno so praznovali 20 letnico ustanovi-tve sekte, pri čemer je smel pa-triarh Prohazka celo govoriti v praškem radiu. Pri tem je bila prebrana poslanica, v kateri sto-ji med drugim, da "se češka na-cionalna cerkev čedalje močnejše zaveda svoje povezanosti z nem-sko reformacijo." Da bi to po-vezanost pokazali tudi na zunaj, so sklenili, da svojih dijakov ne bodo več pošiljali študirat bogo-slovje v Oxford na Angleško ne-go na nemške protestanske fa-kultete.

Mesto najstarejših ljudi

Lepo italijansko mesto Varga v toskanski provinci, ki ima 12-500 prebivalcev, spada prav go-tovo v vrsto onih človeških nase-ljij, v katerih živi največ starih ljudi. V Vargi živi danes 25 lju-di, ki imajo nad 90 let, 276, ki so že prekoračili 80 let, in 710, ki so starejši od 70 let. Velika večina teh starcev in stark je zdravih ter še ne mislijo na smrt. Neki italijanski časnikar je povprašal več teh ljudi za recept njih-ove visoke starosti. Povedali so približno tole: "Vse življenje je treba delati, nikdar lenariti, umerjeno jesti in piti, ne kaditi in vdihavati čim več zraka iz me-sta Varge."

Žalni gost — tat

Ze pred časom je zasebnim osebam in pokopališkemu osebju v Rigi padlo v oči, da se mlad moški udeležuje večine žalnih svečanosti v imovitih družinah. Ugotovili so tudi to, da v mno-gih primernih na skrivnostnost način izginjajo razne dragoce-nosti.

Po sistematičnem opazovanju so ugotovili, da neki žalni gost, ki je svojo bolečino kazal še po-sebno očitno, po navadi niko-mur ni znan. Po nekem pogrebu so te dni tega gosta, mladega moža, preiskali in so potegnili iz njegovih žepov cel ducat sre-bnih žlic. Bolečina in strah na-njegovem licu sta bila tedaj ne-ponarejena.

IZ DOMOVINE

—Tihotapstvo s tujimi valu-tami. Pred dvema tednoma smo poročali, da so v Zagrebu prišli na sled tihotapstvu s tujimi va-lutami. Takrat policija v intere-su preiskave ni izdala imen pri-zadetih. Sedaj se je izvedelo, da sta to češka državljana Viteslav Lapert in Siergfried Tauber. Oba sta se izselila iz Češke in se na-stanila v Zagrebu. Lapert je ogoljufal nekega našega držav-ljana, ki mu je dal 600,000 din. Lapet je obljubil Zagrebčanu, da mu bo dal ček za 11,000 dolar-jev, tako da bi imel svoj denar naložen v neki ameriški banki. Lapert pa ni držal besede. Sle-dila je ovažba in tako je prišlo do aretacije vse tihotapske dru-žbe.

—Tudi iz Zagreba bodo izgna-li tujce, ki niso prijavljeni. Za-grebska policija pripravlja re-vizijo dovoljenj za prebivanje vsem tujcem, ki se mude v Za-grebu. Kakor se je izvedelo, bo-do vsi tujci, ki bivajo v Zagrebu, pa niso zaposleni, izgnani iz dr-žave ali pa jih bodo internirali. Ker je v Zagrebu več tisoč tuj-cev, bo revizija dovoljenj težko delo. Ta odredba bo prav zadela tiste tujce, ki niso prijavljeni in so se krili po raznih hišah. Za-govarjati se bodo morali tudi vsi tisti, ki so ščitili te ljudi in jih niso prijavili policiji.

—Avtomobilska nesreča pred sodiščem. Pred mariborskim okrožnim sodiščem se je vršila razprava zaradi avtomobilske nesreče, ki se je pripetila dne 3. avgusta 1938 na državni cesti v Košakih in pri kateri je zado-bil znani mariborski trgovec g. Alojz Kovač zelo nevarne poškodbe. Zagovarjati se je moral zaradi neprevidevnosti zasebni uradnik Ciril Zupancič, ki je so-firal avto, v katerem je sedel Kovač. Zupancič je bil obsojen na 15 dni zaporja, pogojno za do-bo enega leta.

MALI OGLASI

Prodaj

električno prešo in vse, kar spa-da zraven. Vprašajte pri Jer-neju Knausu, 1052 E. 62nd St. (161)

Delo išče

Dekle, ki je prišlo iz stare domovine želi dobiti delo pri slovenski družini. Vprašajte na 392 E. 161st St. (160)

Proda se

moderna hiša za 2 družini, na-haja se na Pepper Ave., blizu Fisher Body tovarne v sloven-ski naselbini, blizu poulične že-leznice in trgovin. 5 sob zgo-raj in 5 sob spodaj, "fireplace," 4 garaže, donša \$64.00 me-sečno. Hiša je vredna \$10,000, a se proda sedaj za samo \$4-800. Takoj rabite \$1000, osta-lo po bančnih pogojih. Pokli-čite J. Rogers, telefon Michi-gan 5759, POTomac 6614. (164)

Odda se soba

za enega ali dva fanta, s hra-no ali brez hrane. Vprašajte na 9501 Yale Ave. (159)

Stanovanje

obstoječe iz 7 sob se odda v na-jem. Vprašajte na 6217 St. Clair Ave. (159)

3,000 galonov

ohijskega Konkord

VINA

galon 59¢

(davek plačan)

Mandels Winery

821 E. 222nd St.

KEnmore 3445. (x)

Prijetel's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Vogal St. Clair Ave. in E. 68th

ENdicator 9571

Pripeljemo na dom.

ROGEL DRY CLEANING

6526 ST. CLAIR AVE.

Se priporočam, da daste vašo obleko čistiti in jo dobite nazaj kot novo.

Prizor v zgodovinskem železniškem vozu, v katerem se je sklepal mir tudi l. 1918, je sedaj nemška delegacija z isto brezobzirnostjo stavila pogoje Franciji kakor jih je ista leta 1918 Nemčiji.

Eden izmed sedmih nemških bombnikov, ki so bili zbiti na tla v napadu na južno-vzhodni Angliji. Slika je bila poslana iz Londona. V tem napadu je bila nemška zrač-na sila precej prizadeta.

HELENA HALUSCHKA:

Sin dveh očetov

Z vso silo bi zgrabila Rožamarijo in jo iztrgala iz njene ubranosti v besedah in gibih, ranila bi jo rada, da bi jo slišala vsaj zakričati od bolečine — toda ta stvarca bi bila najbrž celo v trpljenju ljubka.

Sicer pa, mar Rožamarija nič ne opazi? Ali pa si morda domišlja, da jo bo spodrinila? Toda Ivona je zmajala z glavo pri tej misli. Ostati je hotela stvarca in si priznala: Takim ženskam ta reč ni prirojena. Rožamarija pač ni sumila nič med Volbenkom in njo, verjela je v čisto prijateljstvo. Če bi vedela, kaj bi storila? Potem bi bila Ivona v njenih očeh izgubljena in kdo ve, če bi Rožamarija hotela še z njo na sprehod? Ivan si je pač že svoje mislil, a je mnogo previteški, da bi kaj zinil.

Jutri odpotuje in Rožamarija ostane tu — z Volbenkom. Igra med njima se bo pletla dalje. Igra? Srce jo je zabolelo in sama ni vedela zakaj.

Rožamarija je stopala nekaj korakov stran od prijateljev in tiho vase zatopljena uživala večer, ki se je rahlo in mehko spuščal nad sanjavi park.

Volbenk se ji je približal, a v strahu, da bi jo motil, je obstal nekaj korakov pred njo. Ivona je, kramljuje z Ivanom, kakor brez namena zavila proti njima.

Iznana je položila Volbenku roko na rame, zakrila mu z dlanmi oči in rekla v šali: "Dečko moj, prepovedujem ti, gledati drugo žensko."

V SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠE NEPOZABNE SO-
PROGE IN MATERE

Barbare Grimšič

ki je zatisnila svoje mile oči
dne 8. julija 1938

V grobu tam spavaš sladko,
nam je pa v srečo hudo;
veseli v nebeški se slavi,
kjer enkrat se združimo vsi,

žalujoči ostali:

MARTIN GRIMŠIČ, soprog
FRANK, sin

Celveland, O., 8. julija 1940.

Malce zmeden in brezobzirno se je otreseel njenih rok.

Ivoni se je stemnilo pred očmi in za hip je izgubila razsodnost. Tjavendan, kakor za šalo, je dejala:

"Rožamarija, varujte se Volbenka, njegove oči oblublajo, česar on ne more več dati."

Rožamarija ni razumela. Vprašala je preprosto:

"Zakaj?"

"Ker je moj, ali vam ni povedal?" Smejala se je, segla mu pod pazduho in menila brezbrizno:

"Pojd, dragec!"

Rožamarija in Volbenk nista zmogla nobene besede. V njima se je nekaj zrušilo, kar se ne bo dalo več uravnati. Rožamarija je v tem trenutku trpela bolj zaradi svojega ponosa kakor zaradi svoje razočarane ljubezni.

Urno je stopila k Ivanu in brez premisleka, samo da bi se oprala žalitve in poplačala Volbenku bolečino, s katero jo je ranil, se je obrnila k Francozu in dejala:

"Ivan, ne sme biti manj odkrita kakor gospodična Ivona." Naravnost in mrzlo je pogledala Volbenku v obraz: "Tudi Ivan in jaz spadava skupaj."

Ivan je pobledele do ušnic. Da ga bo obiskala sreča tako, ni bil nikoli sanjal in predobro se je zavedal, kakšnemu občutku se mora zanjo zahvaliti. Vendar je segel po ponujeni roki Rožamarije in se globoko sklonil nad njo, a poljubil je ni.

Volbenk je obstal, kakor bi bil na mestu prirasel. Potem je pa iz bojazni, da se bo osmešil pred obema ženskama, zbral vse svoje moči. Posilil se je v nasmeh, segel obema v roko in menil, da sta oba, Ivan in Rožamarija, zadelja najlepše in najboljši na zemlji. Zdaj Ivona ni vedela kaj početi s svojo zmako. Rožamarije kot tekmovalke se ji ni bilo več treba bati, a medse in Volbenka je postavila ledeno steno.

Žalostni so se vračali. Rožamarija Volbenka niti pogledala ni, hodila je ob Ivanu in se trudila, da ne bi zaostajala. Volbenk je spremljal Ivono, ki se je na vso moč trudila, da bi ga raztresla. Odgovarjal je vljudno, skoro prevljudno in ni prikrival slabe volje, a če so njegove svetle oči zadele njene, jo je zamrazilo prav v dno duše.

Prvič je pokazala svojo mehko. Brez povoda je sredi brezpomembnega pogovora obstala in z obotavljajočim se glasom kakor majhno dekletce zaprosila:

"Ne bodi hud name, Volbenk, žal mi je."

Molk.

Potem pa je zavzvenel glas, kakor da prihaja že prav od daleč:

"Nisem hud, Ivona. Vse pride, kakor mora priti."

Ni ni odgovorila. Za trenotek je še premišljala, ali ji ni hotel s tem odgovorom prikrito groziti, nato pa je zmajala z glavo in se pomirila z mislijo, da bo Volbenka že ugnala, ko bo le spet z njim sama.

Naslednji dan je odpotovala v Bretanjo. Vsi tovariši z vseučilišča so se zbrali na postaji in okrasili njen oddelek kakor poročno kočijo z belimi nageljni in belo lipovko. Ivona se je lepo opravičila in je bila po večernejšem dogovoru mehkejša in mirnejša v kretnjah, kar sicer ni bila njena navada, in je zdaj mladim ljudem zelo ugajala. Volbenku je mogla seči samo v

roko. Poljubil jo je, s posebnim poudarkom, kakor se ji je zdelo, in ji položil v naročje prekrasen šopek belih rož. Svetlo ga je pogledala in ko se je vlak premaknil in so jo dijaki v zboru pozdravljali za slovo, je burno odprla okno in se brez misli, da jo lahko zadene nesreča, nagnila ven, razprostrla roke in zaklicala: "Volbenk, Volbenk, Volbenk!"

Samotna vasica v Bretanji je bila še vsa v zapoznelem, razkošnem cvetju jablan.

Med nežnimi, rdečimi koprnam sadnih vrtov se je zeleno spreminjalo morje v črnkasti odsev, sinje nebo se je bočilo nad njim v nedogled, na obzorju pa so ga obrobili nagrmadeni težki oblaki. Sonce je zgaleno in galebi so se nemirno in kriče spreletavali. "Nevihta bo," je menila gospa Ivaes, stara Bretonka, Ivonina gospodinja. "Bolje bo, da se danes ne hodite kopat, gospodična, vreme je potuhnjeno," je nadaljevala starka, obrnjena proti morju. Ivone danes tudi ni ni vleklo na morje. Do prihoda pošte se je hotela sprehajati po okolici.

Že osem dni čaka, da bi se Volbenk oglasil. Dve razglednici mu je že pisala medtem. Res je pa tudi, da se Volbenk težko pripravi k pisanju.

Veter je začel mehko in počasi upogibati drevesa pred oknom. Prihajal je od daleč, ni zaudarjal samo po morskimi poljih in travah, temveč toplo in sladko je dišal tudi po neskončno daljnih deželah in prinašal s seboj tesnobo in hrepenenje po tistih neznanih krajih, da bi človek najrajši kar zakričal. Ta Bretanija je sploh dežela večnega hrepenenja. Vsa de-

žela je eno samo koprnenje. Komaj je Ivona zapustila vas, že jo je sprejela tista čudna, težka in skrivnostna ravan, ki se čudovito ujema s tem resnim morjem in žalobnim nebom. Tu in tam se je pojavila iz oblaka jablanovega cvetja ubožna ribiška vas in spet utonila v globeli. Tu in tam se je odražal na nebu visok in mračen križ s prav majhnim Bogom. Včasih je srečala vrsto čudnih, prastarih kamenitih spomenikov, imenovanih menhiri, ki so bili baje grobovi nekdanjih keltskih kraljev. Nekaj zlohotnega veje okrog njih in ni dobro, hoditi pod večer med njihovimi vrstami.

Sem in tja se je prikazala samotna hiša iz sivega, trdega kamna pod strmo, slamnato stre-

ho in z visokim, vitkim dimnikom ob stranski steni. Zdaj in zdaj je prišel mimo Bretonec v širokih, nerodnih hlačah in bogato vezanem pisnem suknjiču. Izpod širokokrajnega klobuka je gledalo plemenito, gosposko lice. Pozdravil je in nekaj dodal, česar pa Ivona ni razumela.

Polrazpadla cerkev se je pojavila izza holma. Okoli nje je bilo neograjeno pokopališče, odkoder so se kamni in križi valili na cesto. V tej deželi se prepletata smrt in življenje tako tesno, da razumeš, kako malo pomeni meja med njima za preprosto bretonsko verno ljudstvo, ki ima svoje mrlice za živja bitja in svoje žive nekako že objokuje.

Radovedno je stopila Ivona v cerkev. Žene v širokih črnih oblekah pod velikimi belimi pečami in ki so jim krila plahutala kakor metulji, so klečale pred oltarjem. Te ribiške žene so prosile božjo Mater, naj varuje njihove drage in jim da dober ribji lov. Potem so tu molile stare žene, vdove mornarjev; njih srce je iskalo tolažbe pri Materi sedmerih žalosti. Tiho je šla Ivona spet iz cerkve. Kako težko je vse to, te stvari in ti ljudje!

Ně, s tem življenjem se pa ni mogoče igrati. Zdaj je morala pošta že vendar priti. Ivona je hitela po poti nazaj domov. Vedela je, da bo dušeco otožnost te zemlje in njenih težkih ljudi doma v sobi pozabila.

"Ali je kaj pošte zame, mati Ivaes?" "Da, gospodična, in upam, da je prava," meni starka, smejoč se iz tisoč gubic. "Je že prava. Ah, dajte prostim staremu pismonošu mošta časti."

Nadaljujmo boj! To je klic francoskega generala, Charles de Gaulle, ki je pozval francoski narod iz Londona, da naj nadaljuje z bojem in naj se nikdar ne poda. Petain-ova vlada, ki se nahaja v mestu Bordeaux mu je odvzela vse vojaške časti.

Smrt in razdejanje gospodari v Angliji. Slika nam kaže učinek nemških bomb, katere so spustili nemški bombniki na angleški obali. Ob tej priliki so zahtevale bombe 12 človeških žrtev in nad 30 ranjenih.

VESELICA

bo popolen uspeh, ako jo
oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih

in kruha."

"Je že dobil, gospodična!" A Ivona ni slišala več. Skokoma je odhitela v svojo sobo in nestrpno odtrgala trdo za-
lepljen ovitek.

"Ivoni!"

Želela si igro, vedro, razigrano, lahko. Oprosti, da ne morem več. Življenje se ne da dobiti z igro, Ivona! Ostaniva si prijatelja, kajti tvoj prijatelj sem iz dna srca. To veš.

Mme. Chiang Kai-shek kitajska "First Lady" je v kabelgramu Col. Theodora Rooseveltu izrazila svoje zadovoljstvo, ko je prevzela častno načelstvo ameriškega Rdečega križa na Kitajskem. Izrazila je veliko zahvalo ameriškemu narodu za tako veličastno pomoč potrebnim.

Izgnani kralj Haile Selassie, bivši vladar Etiopije, je podal v London takojšnjo povelje, da Italijo napoveda vojno. Pričakuje se, da bo skušal obnoviti svoje kraljestvo, katerega oropali Italijani.

POZOR — POZOR

KADAR želite poslati denar v Jugoslavijo in Italijo vsaka pošiljatev je garantirana;

KADAR rabite krstni ali rojen list iz starega kraja;

KADAR-koli rabite informacije glede vašega denarja ali imetja v starem kraju;

KADAR potrebujete notarske listine ali notarske podpise;

KADAR želite napraviti prošnjo za prvi ali drugi državljanski papir, se vedno obrnite na:

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave. v Slov. Nar. Domu

H RANILNE VLOGE

TEKOČE OBRESTI PO 3%

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

6235 ST. CLAIR AVENUE

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 06